

III

(Előkészítő jogi aktusok)

RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

85. PLENÁRIS ÜLÉS, 2010. JÚNIUS 9-10.

A Régiók Bizottsága véleménye – Az „európai örökség” cím

(2010/C 267/11)

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

- kedvezően fogadja a parlamenti és tanácsi határozatra irányuló javaslatot, amely szerint az Európai Unió vezessen be egy, az UNESCO világörökségre és az Európa Tanács kulturális útvonalakra vonatkozó címétől eltérő, európai örökségi címet.
- a szubszidiaritás elvével összhangban lévőknek ítéli az Európai Bizottság által tett javaslatot. Kiemeli azonban annak fontosságát, hogy tiszteletben tartsák a helyi és regionális önkormányzatok illetékességi körét a jelöltek nemzeti szintű kiválasztása és európai szintű végleges meghatározása során.
- úgy véli, hogy első értékelését követően fontolóra kell venni a kezdeményezés megnyitását az Unión kívüli európai országok számára, elsősorban a bővítési és szomszédsági politika keretében, annak érdekében, hogy létrehozzuk az európai építkezéshez a gazdasági és geostratégiai érdekeken túl szükséges értékek alapját.
- tekintettel arra, hogy a helyi és regionális önkormányzatokat nagymértékben bevonták az örökség kezelésébe és érvényre juttatásába, azt kéri, hogy a Régiók Bizottsága vegyen részt az Unió-szintű végső kiválasztási folyamatban az európai bírálóbizottság (az ún. „európai testület”) egy tagjának kijelölése révén, az „Európai kulturális fővárosa” kezdeményezés mintájára.
- azt javasolja az európai testület mérlegelési mozgásterének megőrzése érdekében, hogy államonként legfeljebb három helyszínt ismertessenek a tagállamok versengésének felkeltésére.

Előadó:	Mireille LACOMBE (FR/PES), Puy-de-Dôme megye önkormányzatának tagja
Referenciadokumentum:	Javaslat európai parlamenti és tanácsi határozatra az „Európai Örökség” címre irányuló európai uniós fellépés létrehozásáról COM(2010) 76 végleges

I. POLITIKAI AJÁNLÁSOK

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

Általános elvek és megjegyzések

- kedvezően fogadja a parlamenti és tanácsi határozatra irányuló javaslatot, amely szerint az Európai Unió vezessen be egy, az UNESCO világörökségre és az Európa Tanács kulturális útvonalakra vonatkozó címétől eltérő, európai örökség címet.
- a szubszidiaritás elvével összhangban lévőknek ítéli az Európai Bizottság által tett javaslatot. Kiemeli azonban annak fontosságát, hogy tiszteletben tartsák a helyi és regionális önkormányzatok illetékességi körét a jelöltek nemzeti szintű kiválasztása és európai szintű végleges meghatározása során. A kezdeményezés sikere az arra irányuló európai szándéktól függ, hogy bevonják a helyi és regionális önkormányzatokat mind a helyszínek kiválasztásába, mind pedig a fellépések végrehajtásába, ellenőrzésébe és kiértékelésébe.
- aláhúzza, hogy e cím célja a tagállamok közös kulturális örökségének kiemelése a nemzeti és regionális sokféleség tiszteletben tartása mellett, a régiók különféle kulturális jellemzőinek elismerése annak érdekében, hogy Európa közelebb kerüljön a polgáraihoz, továbbá a helyszínek, valamint a helyi és regionális kompetenciák előtérbe helyezése az Unióhoz tartozás érzésének fokozása céljából.
- hangsúlyozza a fenti kezdeményezés jelentőségét mind a helyi és regionális identitás megerősítése, mind pedig az európai integráció elősegítése szempontjából.
- sajnálataát fejezi ki amiatt, hogy a kezdeményezés csak az Unió tagállamai előtt áll nyitva, jóllehet a cím háttérben álló kormányzati kezdeményezés Svájcra is kiterjedt, és az „Európa kulturális fővárosa” pályázaton részt vehettek tagjelölt államok is. Az európai integráció egyébként túlnyúlik az Európai Unió határain, és érint Uniót kívüli országokat is.
- emlékeztet arra, hogy a címnek az európai építkezés történetéhez kell kapcsolnia az egyes helyszíneket, tiszteletben tartva az európai alapjogi chartában meghatározott értékeket.
- üdvözli, hogy a cím fokozhatja az európai városok és régiók vonzerejét, elősegítve ezáltal a helyi és regionális szintű növekedést és foglalkoztatást.

8. aláhúzza, hogy meg kell osztani a bevált gyakorlatokat, hálózatba foglalva a címet elnyert helyszíneket, továbbá emberi és pénzügyi erőforrásbeli kötelezettségvállalást kér az Európai Uniótól a helyi és regionális érdeklődésre számot tartó esetekben.

9. rámutat, hogy a cím különösen jól illeszkedik a közös európai emlékezet szimbólumait jelentő, határokon átnyúló helyszínekhez. Az ilyen típusú helyszínek kezelése olyan már létező szervezetek munkaprogramjába illeszkedhetne, mint amilyenek az európai területi együttműködési csoportosulások (EGTC).

Helyi és regionális jelentőség

- megállapítja, hogy a tagállamok többségében a helyi és regionális önkormányzatok felelősek a cím által esetlegesen érintett helyszínekért.
- a többszintű kormányzás kapcsán sajnálja, hogy a helyi és regionális önkormányzatokat nem vonják be jobban a kiválasztási folyamatba.
- helyénvalónak tekinti az önkormányzatok részvételét a határokon átívelő helyszínek kijelölésében.
- megjegyzi, hogy gyakran e testületek lesznek a cím által érintett helyszínek fő kezelői és finanszírozói, és így állniuk kell majd a cím elnyeréséhez és a helyszínek működtetéséhez kapcsolódó többletköltségeket.
- emlékeztet arra, hogy a személyek, a szabadság, a demokrácia, az egyenlőség és a jogállamiság sérthetetlen jogainak egyetemes értékein alapuló európai identitásnak az Európai Uniót alkotó felek sokféleségére kell épülnie, és az európai címnek valamennyi polgár számára láthatóbbá és megfoghatóbbá kellene tennie e sokféleséget.

A szöveg javítása

- úgy véli, hogy első értékelését követően fontolóra kell venni a kezdeményezés megnyitását az Uniót kívüli európai országok számára, elsősorban a bővítési és szomszédsági politika keretében, annak érdekében, hogy létrehozzuk az európai építkezéshez a gazdasági és geostratégiai érdekeken túl szükséges értékek alapját.
- tekintettel arra, hogy a helyi és regionális önkormányzatokat nagymértékben bevonták az örökség kezelésébe és érvényre juttatásába, azt kéri, hogy a Régiók Bizottsága vegyen részt az Unió-szintű végső kiválasztási folyamatban az európai bírálóbizottság (az ún. „európai testület”) egy tagjának kijelölése révén, az „Európai kulturális fővárosa” kezdeményezés mintájára.

17. javasolja, hogy idővel alakítsák ki a műemléki, régészeti, nemzeteken átívelő és immateriális helyszínek osztályozását az új cím vonatkozásában, tekintettel az annak elnyerésére esélyes helyszínek sokféle típusára.

18. azt szeretné, hogy az Európai Bizottság ezentúl tájékoztassa a cím odaítélése és a helyszínek ellenőrzési folyamatának előrehaladásáról, és azon belül is elsősorban a kiválasztási eljárást meghatározó irányvonalakról. Szeretne tájékoztatást kapni az „európai örökség” címmel kapcsolatos fellépés külső és független értékeléséről is, amelyet az Európai Bizottság biztosít majd.

19. azt javasolja az európai testület mérlegelési mozgásterének megőrzése érdekében, hogy államonként legfeljebb három helyszínt ismertessenek a tagállamok versengésének felkeltésére.

20. üdvözli azt a javaslatot, hogy az európai testület az európai intézmények által a pályázati feltételek kidolgozásában, valamint a helyszínek és a nyertesek végleges kiválasztásában való részvételre időről-időre kijelölt, független szakértőkből álljon.

21. hangsúlyozza annak jelentőségét, hogy a fenntartható fejlődés szolgáljon általános elvül a kulturális javak megőrzése és kezelése, továbbá a helyszínek népszerűsítése terén, amelyekhez minden polgár számára hozzáférést kell biztosítani.

II. MÓDOSÍTÁSOKRA VONATKOZÓ AJÁNLÁSOK

1. módosítás

4. cikk

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
Az intézkedésben az Európai Unió valamennyi tagállama részt vehet. A részvétel önkéntes alapú.	Az intézkedésben az Európai Unió valamennyi tagállama részt vehet. A részvétel önkéntes alapú. <u>Az „európai örökség” cím első értékelésekor fogják megvizsgálni annak lehetőségét, hogy a kezdeményezést kiterjesszék Unión kívüli európai országokra is.</u>

Indokolás

A részvételi lehetőség Unión kívüli európai államokra – tagjelölt és potenciális tagjelölt országokra, valamint az EU-val szomszédos országokra – való kiterjesztése megerősítené általánosságban a kulturális tevékenység alapvető célkitűzéseit, konkrétan pedig az örökség európai szintű megővését.

2. módosítás

5. cikk

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
A Bizottság és a tagállamok biztosítják, hogy az „Európai Örökség” cím a kulturális örökség terén megvalósuló más kezdeményezésekhez – mint például az UNESCO Világörökségi Listája és az Európa Tanács „európai kulturális útvonalak” elnevezésű programja – kiegészítő hozzájárulást nyújtson.	A Bizottság és a tagállamok biztosítják, hogy az „Európai Örökség” cím a kulturális örökség terén megvalósuló más kezdeményezésekhez – mint például az UNESCO Világörökségi Listája és az Európa Tanács „európai kulturális útvonalak” elnevezésű programja – kiegészítő hozzájárulást nyújtson. <u>Ezért támogatják az olyan helyszínek pályázatát, amelyek nem vesznek részt más – főként az UNESCO-féle – kulturális kezdeményezésben.</u>

Indokolás

Az Európai Bizottságnak és a tagállamoknak meg kellene akadályozniuk a címek halmozását, amely csökkenti a kezdeményezés által teremtett értéktöbbletet.

3. módosítás

7 cikk, (1) bekezdés, 1. mondat

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
A címre pályázó helyszín olyan hely, amely fontos szerepet töltött be az Európai Unió történelmében és létrejöttében, és szimbolikus európai értéket képvisel.	A címre pályázó helyszín olyan hely, amely fontos szerepet töltött be az <u>eEurópai építkezésUnió vagy történelem</u> sorátmében és létrejöttében, és szimbolikus európai értéket képvisel.

Indokolás

Ez a módosítás az előző szellemében készült, és mérsékli a szöveg EU-központúságát, annak fókuszát az európai építkezés értékei felé tolva el.

4. módosítás

8. cikk (2) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
Az európai testület 12 tagból áll. Az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság is egyenként négy tagot nevez ki. Az elnököt a testület jelöli ki.	Az európai testület 12 tagból áll. Az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság is egyenként négy tagot nevez ki, <u>egy</u> pedig a Régiók Bizottsága. Az elnököt a testület jelöli ki.

Indokolás

A testület összetételének – az „Európa kulturális fővárosa” program testületéhez hasonlóan – tükröznie kellene, hogy a Szerződések elismerik általában a kulturális politika és közelebbről az örökségvédelem helyi és regionális dimenzióját. Az RB-nek a testületbe való bevonása azzal a további előnnyel jár, hogy így annak létszáma páratlan lesz.

5. módosítás

8. cikk (4) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
Az európai testület tagjait három évre nevezik ki. E rendelkezéstől eltérve e határozat hatálybalépésének első évében a Bizottság négy szakértőt nevez ki egy évre, az Európai Parlament négy szakértőt nevez ki két évre, a Tanács pedig négy szakértőt nevez ki három évre.	Az európai testület tagjait három évre nevezik ki. E rendelkezéstől eltérve e határozat hatálybalépésének első évében a Bizottság négy szakértőt nevez ki egy évre, az Európai Parlament négy szakértőt, a Régiók Bizottsága pedig <u>egy</u> nevez ki két évre, a Tanács pedig négy szakértőt nevez ki három évre.

Indokolás

A 4. módosítás folytatása.

6. módosítás

10. cikk (2) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
Minden egyes tagállam lehetőséget kap évente legfeljebb két helyszín kiválasztására, a mellékletben szereplő ütemterv szerint. Az ellenőrzési eljárásra kijelölt évben nem kerül sor kiválasztásra.	Minden egyes tagállam lehetőséget kap évente legfeljebb két, de legfeljebb három helyszín kiválasztására, a mellékletben szereplő ütemterv szerint. Az ellenőrzési eljárásra kijelölt évben nem kerül sor kiválasztásra.

Indokolás

Az egyes tagállamok által előzetesen kiválasztható helyszínek számának emelése teljesen annak a versengésnek a szellemében történik, amelyet az Európai Bizottság ki szeretne alakítani a helyszínek között az Unió szintjén, amelyet azonban gátol a tervezett kiválasztási mechanizmus.

7. módosítás

11. cikk (2) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
Az európai testület értékeli az előzetesen kiválasztott helyszínek pályázatait, és tagállamonként legfeljebb egy helyszínt választ ki. Szükség esetén tovább információk kérhetők, és helyszíni látogatások szervezhetők meg.	Az európai testület értékeli az előzetesen kiválasztott helyszínek pályázatait, és tagállamonként legfeljebb <u>egy</u> helyszínt választ ki. Szükség esetén tovább információk kérhetők, és helyszíni látogatások szervezhetők meg.

Indokolás

A 6. módosítás folytatása.

8. módosítás

13. cikk (1) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
A Bizottság a kiválasztási eljárást követő évben az európai testület ajánlásainak figyelembe vételével hivatalosan megnevezi azokat a helyszíneket, amelyek az „Európai Örökség” címben részesülnek. A Bizottság tájékoztatja az Európai Parlamentet és a Tanácsot.	A Bizottság a kiválasztási eljárást követő évben az európai testület ajánlásainak figyelembe vételével hivatalosan megnevezi azokat a helyszíneket, amelyek az „Európai Örökség” címben részesülnek. A Bizottság tájékoztatja az Európai Parlamentet, és a Tanácsot <u>és a Régiók Bizottságát.</u>

Indokolás

Az RB tájékoztatásának kötelezettsége egyértelmű hozzáadott értékkel bír a cím népszerűsítése szempontjából és az Unió helyi és regionális önkormányzatai számára.

9. módosítás

17. cikk (2) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
A Bizottság az értékelések véglegesítését követő hat hónapon belül róluk szóló jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak.	A Bizottság az értékelések véglegesítését követő hat hónapon belül róluk szóló jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek, és a Tanácsnak <u>és a Régiók Bizottságának.</u>

Indokolás

Az indokolás ugyanaz, mint az előző módosítási ajánlás esetében.

Brüsszel, 2010. június 9.

a Régiók Bizottsága
elnöke
Mercedes BRESSO